

Partis Vegne, fremførte nogle Bemærkninger mod Lovforslaget — Bemærkninger, som for øvrigt i Parentes bemærket var aldeles urigtige —, det kunde aldeles ikke tjene som Bevis for, at vi ikke var i Stand til at fremme Lovforslaget, hvis de to andre Partier havde villet være med dertil. Og de Begivenheder, der nu har fundet Sted, har til fulde vist, at Lovforslaget var i høj Grad paakrævet. Jeg tror nu, at alle maa erkende, at det var en Fejl, at man ikke den Gang fremmede Valutaraadets Forslag. Man havde da ikke sidet saa vanskeligt i det nu.

De Talere, der har anført den vanskelige Stilling som et Bevis for, at man overtog Styret under ugunstige Forhold, har dog selv haft en Fornemmelse af, at man ikke kunde nøjes dermed, og man er da tyet til den Udvej at give Arbejderne en Del af Skylden for, at Forholdene er saa vanskelige. Man taler om, at Lønningerne er for høje, man forklarer meget omstændeligt, at den forkortede Arbejdstid har bidraget væsentligt til at skabe Vanskeligheder af forskellig Art. Man generer sig heller ikke for Gang paa Gang at fremføre den Paastand, at Arbejderne er ikke flittige nok. Det slynges ud i al Almindelighed som en Anklage mod Arbejderne, at de ikke arbejder tilstrækkelig intensivt. Men nu er Forholdet for Arbejdslønnens Vedkommende dette, at i de første 4 Aar efter Krigens Begyndelse fik Arbejderne faktisk ikke deres Løn forbedret saaledes, at Forbedringen holdt Trit med Dyrtiden. Først i 1919 fik Arbejderne deres Løn sat saaledes op, at man i alt Fald for nogle Arbejders Vedkommende kunde sige, at nu var den kommet op over Dyrtidsniveauet. Men paa nærværende Tidspunkt er det aldeles utvivlsomt, at mangfoldige Arbejdere har en ringere Løn, end de skulde have i Forhold til Dyrtiden. Man henviser til Statistisk Departements Meddelelser om, hvorledes Prisbevægelsen har været i Danmark, og anfører dets Tal som et Bevis for, at Arbejderne faktisk har faaet mere i Løntillæg, end Dyrtidsprocenten andrager. Men enhver, der vil gøre sig den Ulejlighed at studere disse Pristal, vil hurtigt opdage, at de er forældede i det Øjeblik, de fremsættes, og i Virkeligheden slet ikke dækker de virkelige Forhold. Naar det saaledes siges, at Brændsel og Belysning kun er steget med 463 pCt., er det i Øjeblikket ganske vildledende. Før Krigen kunde man købe 1 hl Koks for 1 Kr., man kunde saa at sige paa ethvert

Sted i Købstæderne faa den leveret for 1 Kr. 15 Øre. I Øjeblikket koster den leveret i de allerfleste Byer i Danmark mellem 15 og 16 Kr. Og 1 hl Kul, der før kostede et Par Kroner, koster nu over tyve. Det er da ganske indlysende, at Brændsel og Belysning ikke kan siges at være steget 4—5 Gange, dette Tal er i Øjeblikket ganske vildledende. Og det samme gælder Boligen og Vedligeholdelsen af denne. Det anføres, at Prisstigningen kun er 53 pCt.; men i alle de Nybygninger, som der er Tale om, maa Arbejderne betale en Leje, der er mange Gange den tidligere, og en betydelig Del af Arbejderne, og i mange Tilfælde den daarligst stillede Del, er netop kommet ind i disse kostbare Lejligheder. Det er ikke usædvanligt, hverken her i København eller i Provinsen, at der for en 2 Værelsers Lejlighed i Nybygninger maa betales 500 Kr. og derover i aarlig Leje. Jeg kunde give mange Eksempler paa, at der maa betales 800 Kr. Det er derfor ganske vildledende, naar Statistisk Departement anfører, at Prisstigningen kun er 53 pCt. Og jeg kunde anføre mange andre Tal, selv om de ikke er slet saa grelle, som viser den samme Tendens. Man kan saaledes ikke bygge noget bestemt paa de opgivne Pristal. For mange Arbejders Vedkommende er Forholdet i Øjeblikket uomtvisteligt dette, at Dyrtidstallet er større end Stigningen i Arbejdslønnen. Man røber ikke nogen stor Velvillie overfor Arbejderklassen ved Gang paa Gang at fortælle om dens Mangel paa Arbejdslyst og Arbejdsmod. Forholdet er dog trods alt dette, at det Arbejde, der præsteres her i Danmark, nu en Gang gøres af de danske Arbejdere. Dertil kommer, at der ikke er Beskæftigelse for alle Arbejdere. Vi har under Krigen haft en betydelig Arbejdsløshed, den største vel nogen Sinde i Danmarks Historie. Over 70 000 Arbejdere har paa een Gang været uden Arbejde. Og for Øjeblikket vokser Tallet paa de arbejdsløse Dag for Dag, Uge for Uge. Endda er de officielle Tal, der foreligger for os, ikke rigtige, fordi Kontrollen ikke omfatter alle de arbejdsløse. Ved Bedømmelsen af Arbejderklassens Løn og dens hele Stilling maa man netop fæste sin Opmærksomhed paa Arbejdsløshedsmomentet. Ingen Arbejder er gardedet mod Arbejdsløshed, ingen Arbejder ved sig i Dag sikker paa at have Arbejde i Morgen. Dertil kommer et for Arbejderklassen uhyre vigtigt Spørgsmaal, nemlig Aldersspørgsmaalet. Det maa man ikke forglemme,